

**ПОЛТАВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА
ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

«Зміна клімату: наслідки та перспективи»

Шифр програми: ЗК/2022/11

Рік запровадження програми: 2022

Програму затверджено: Протокол засідання навчально-методичної ради
від 28 січня 2022 року № 1

Програму погоджено: наказ НАДС від _____ 2022 року № _____

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Зміна клімату: наслідки та перспективи
Шифр програми	ЗК/2022/11
Тип програми за змістом	загальна
Форма навчання	дистанційна
Цільова група	державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування
Передумови навчання за програмою	-
Замовник освітніх послуг у сфері професійного навчання за спеціальною програмою	Полтавська обласна державна адміністрація Полтавська обласна рада міські, сільські, селищні ради
Партнер (партнери) програми	-
Обсяг програми	0,33 кредита ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	два дні
Мова (и) викладання	українська
Напрямок (и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	зміна клімату
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямована програма	знання пріоритетних заходів з адаптації до зміни клімату у різних сферах господарської діяльності; уміння застосовувати екоцентричний підхід у процесі прийняття стратегічних управлінських рішень
Укладач (и) програми	Карпенко Ніна Миколаївна, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», karpenko_1nm@ukr.net
2. Загальна мета	
формування у слухачів уявлення про глобальні тенденції зміни клімату, що є однією з найбільш актуальних загроз із довгостроковим негативним впливом на населення, навколишнє середовище та економіку	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
знання	чинників, що спричиняють глобальні кліматичні трансформації; особливостей впливу зміни клімату на земельні ресурси, сільське господарство, лісове господарство, водні ресурси, енергетику, інфраструктуру, біорізноманіття, здоров'я населення, надзвичайні ситуації; базових засад міжнародної та вітчизняної політики щодо протидії, пом'якшення наслідків та адаптації до кліматичних змін
уміння	застосовувати одержані знання для формування власної екоцентричної позиції щодо протидії негативним кліматичним змінам та розробки й запровадження адаптаційних заходів
навички	використання передового міжнародного й вітчизняного досвіду з протидії та пом'якшення наслідків кліматичних змін при прийнятті управлінських рішень

4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
лекція з використанням інтерактивних презентацій, тематична дискусія, тренінг	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назва вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	сервіс для організації онлайн-конференції та відеозв'язку ZOOM
Назва дистанційного етапу модуля	відповідно до структури програми
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Критерії оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	відвідування занять – 80 % поточний контроль – 20 % документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75 %, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожного із критеріїв оцінювання
Форма підсумкового контролю	-

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	Загальна кількість годин/кредитів ЄКТС	у тому числі:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота слухачів
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Зміна клімату як глобальна проблема сучасності	3		2		1
Тема 2. Міжнародний досвід протидії змінам клімату та адаптації до них	2		2		
Тема 3. Державна політика у сфері протидії та адаптації до зміни клімату	2		2		
Тема 4. Пріоритетні заходи з адаптації до зміни клімату у різних галузях господарства та на різних територіальних рівнях (національному, регіональному, місцевому)	3		2		1
РАЗОМ	10/ 0,33		8		2

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Зміна клімату як глобальна проблема сучасності
кліматоутворюючі фактори, умови та процеси на Землі і в Україні;
вплив клімату на життєдіяльність людини;
глобальні кліматичні трансформації;
зміни клімату як прояв комплексу стресових чинників для живих організмів;
наслідки зміни клімату для світової та вітчизняної економік.

Тема 2. Міжнародний досвід протидії змінам клімату та адаптації до них
кліматична політика країн світу;

історичні етапи формування кліматичної політики ЄС;
 міжнародні кліматичні угоди та участь у них України;
 міжнародне кліматичне співробітництво;
 взаємодія України та ЄС щодо виконання кліматичних зобов'язань;
 досвід країн світу у протидії та адаптації до зміни клімату;
 стандартизація діяльності з адаптації до глобальної зміни клімату.

Тема 3. Державна політика у сфері протидії та адаптації до зміни клімату
 кліматичне законодавство України;

Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;

Енергетична стратегія України на період до 2035 року, Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року. Закон України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів». Закон України «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами».

Тема 4. Пріоритетні заходи з адаптації до зміни клімату у різних галузях господарства та на різних територіальних рівнях (національному, регіональному, місцевому)

заходи, спрямовані на зміцнення адаптаційного потенціалу;

заходи, спрямовані на зниження ризику та ступеня чутливості до наслідків зміни клімату;

заходи, спрямовані на підвищення потенціалу для подолання надзвичайних ситуацій та стихійних лих (готовність до стихійних лих);

заходи, спрямовані на отримання переваг від зміни кліматичних умов;

стратегічне планування розвитку міст з урахуванням кліматичних змін;

захист від надзвичайних ситуацій;

адаптації до змін клімату сільського, лісового, рибного господарства та галузей промисловості;

пріоритетні напрями зменшення негативних наслідків для здоров'я населення, викликаних зміною клімату;

протидія змінам клімату на рівні громади та органів місцевого самоврядування.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумковий контроль не здійснюється (відповідно до п. 9 частини IV «Порядку організації підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування», затвердженого наказом Національного агентства України з питань державної служби від 6 листопада 2019 р. № 211-19).

Поточний контроль передбачає оцінку участі у тематичних дискусіях, виконанні групових та індивідуальних завдань, розв'язання ситуаційних завдань.

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75 %, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожного із критеріїв оцінювання.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОBOB'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

1. Дорожня карта кліматичних цілей України до 2030 року. Бачення громадськості. – Центр екологічних ініціатив “Екодія”. Типографія Print Qiuck, ФОП Попов Дмитр Вікторович, Київ, 2020. – 56 с.

2. Закон України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/377-20>
3. Закон України «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376-20>
4. Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації: аналіт. доповідь / [С.П. Іванюта, О. О. Коломієць, О. А. Малиновська, Л. М. Якушенко]; за ред. С. П. Іванюти. – К. : НІСД, 2020. – 110 с.
5. Мельник О. С. Досвід європейських країн у вирішенні питань екологічної безпеки: навчальний посібник / О. С. Мельник, І. М. Коренева, Л. П. Загородня, І. Г. Данильченко. – Суми: ВВП «Мрія», 2017. – 400 с.
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2017 р. № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2017-%D1%80#Text>
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2016-%D1%80#n8>
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. №605-р «Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність»». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/605-2017-p>